

Elämäkaarilautakunta

Aika 27.08.2025 klo 17:00 -

Paikka Kanta-Hämeen keskussairaala, Parantolankatu 6, Hämeenlinna,
Hallituksen kokoushuone

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
32	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
33	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
34	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen	5
35	Elämäkaarilautakunnan kokoontuminen ja sisäisen toiminnan järjestelyt	6
36	Perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimialan osavuosikatsaus	8
37	Ikäihmisten palveluiden toimialan osavuosikatsaus	10
38	Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisten liikkumista tukevien palvelujen soveltamisohje 1.10.2025	12
39	Vammaispalvelulain mukaisen taloudellisen tuen ja muiden määrärahasidonnaisten palvelujen ja tukitoimien soveltamisohje 1.10.2025 alkaen	18
40	Ikäihmisten palveluiden myöntämisen perusteet 1.10.2025 alkaen	21
41	Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodesta 2024	25
42	Perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen toimialajohtajan ajankohtaiskatsaus	28
43	Ikäihmisten palveluiden toimialajohtajan ajankohtaiskatsaus	29
44	Tiedoksi merkittävät asiat	30
45	Muut asiat	31

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Taiveaho Satu	puheenjohtaja
	Hirviniemi Erja	1. varapuheenjohtaja
	Sonko Jessica	2. varapuheenjohtaja
	Kaunisto Jyri	jäsen
	Lausmaa Okko	jäsen
	Lehtonen Terhi	jäsen
	Lintonen Emmi	jäsen
	Mustiala Marko	jäsen
	Niemi Pasi	jäsen
	Ranta-Kahila Tomi	jäsen
	Rauhaniemi Jenni	jäsen
	Suojala Leena	jäsen
	Virtanen Kalle	jäsen
Muu	Lepola Kaisa	aluehallituksen puheenjohtaja
	Bitter Riku	aluehallituksen edustaja
	Marjanen Tuukka	nuorisovaltuuston edustaja
	Paasikoski-Junninen Marika	esittelijä, toimialajohtaja
	Haapanen Jorma	esittelijä, toimialajohtaja
	Kurkinen-Supperi Anu	pöytäkirjanpitäjä, hallintopäällikkö
	Sillanpää Tanja	lähijohtaja
	Sihvonen Kati P	palvelupäällikkö

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

4/2025

3

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

32

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Elämäkaarilautakunta 27.08.2025

Kutsu kokoukseen on lähetetty sähköpostitse ja esityslista tallennettu sähköiseen järjestelmään 22.8.2025.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosäännön 139 §:n mukaan kokouskutsu tulee lähettää, mikäli mahdollista, vähintään viisi (5) päivää ennen kokousta. Edellä mainitusta määräajasta voidaan poiketa, jos asian kiireellisyys sitä vaatii. Hallintosäännön 140 §:ssä on määrätty sähköisestä kokouskutsusta.

Hyvinvointialuelain 108 §:n mukaisesti toimitella on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Puheenjohtajan päätösesitys

Elämäkaarilautakunta päättää todeta kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

4/2025

4

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

33

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Elämäkaarilautakunta 27.08.2025

Hallintosäännön 159 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Puheenjohtajan päätösesitys

Elämäkaarilautakunta päättää valita kaksi jäsentä tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Päätös

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

4/2025

5

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

34

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Elämäkaarilautakunta 27.08.2025

Puheenjohtajan päättösesitys

Elämäkaarilautakunta päättää hyväksyä tämän kokouksen työjärjestyksen.

Päätös

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

35**Elämäkaarilautakunnan kokoontuminen ja sisäisen toiminnan järjestelyt**

Elämäkaarilautakunta 27.08.2025

10509/00.00.01/2025

Valmistelija

hallintopäällikkö Anu Kurkinen-Supperi, puh. 050 454 9350, anu.kurkinen-supperi@omahame.fi

Selostus

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosäännön 138 §:n mukaan toimitilin päättää kokoustensa ajan ja paikan.

Elämäkaarilautakunta päätti kokouksessaan 27.11.2024 § 83 vuoden 2025 kokousaikataulut ja -paikat, ja on päivittänyt niitä edelleen kokouksessaan 23.4.2025 § 20. Kokousajat ja -paikat loppusyksylle 2025 on seuraavat:

Ke 24.9.2025 klo 17.00
Ke 22.10.2025 klo 17.00
Ke 26.11.2025 klo 17.00
Ke 17.12.2025 klo 17.00

Kokouspaikkana on Kanta-Hämeen keskussairaala, hallituksen kokoushuone (Parantolankatu 6, 13530 Hämeenlinna).

Uuden elämäkaarilautakunnan aloittaessa toimikautensa on puheenjohtajan pyynnöstä tullut tarve tehdä muutoksia syksyn kokousaikatauluun syys- ja lokakuun kokousten osalta seuraavasti:

Ke 24.9.2025 klo 17.00 (uusi ehdotettu kokousaika to 25.9.2025 klo 17.00, hallituksen kokoushuone, Parantolankatu 6, 13530 Hämeenlinna)

Ke 22.10.2025 klo 17.00 (uusi ehdotettu kokousaika ti 21.10.2025 klo 17.00, kokoushuone Ahvenisto 4, Parantolankatu 6, 13530 Hämeenlinna).

Aluevaltuustokaudelle 2025-2029 on tarpeen nimetä elämäkaarilautakunnan sisäisen toiminnan järjestelyihin liittyen elämäkaarilautakunnan pöytäkirjanpitäjät. Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosäännön 159 §:ssä on määräykset pöytäkirjan laatimisesta ja tarkastamisesta.

**Toimialajohtajan/
perhe-, sosiaali- ja
vammaispalvelut
päättösesitys**

Elämäkaarilautakunta päättää

1. Kokousaikataulujen ja -paikkojen muutoksista syys- ja lokakuulle seuraavasti: syyskuun kokous pidetään to 25.9.2025 klo 17.00

Elämänkaarilautakunta

27.08.2025

(kokouspaikkana Kanta-Hämeen keskussairaala, hallituksen kokoushuone, Parantolankatu 6, 13530 Hämeenlinna) ja lokakuun kokous ti 21.10.2025 klo 17.00 (kokouspaikkana kokoushuone Ahvenisto 4, Parantolankatu 6, 13530 Hämeenlinna). Muut kokousajat ja -paikat säilyvät ennallaan

2. nimetä elämänkaarilautakunnan pöytäkirjanpitäjäksi hallintopäällikkö Anu Kurkinen-Supperin, 1. varahenkilöksi Kari Suokkaan ja 2. varahenkilöksi hallintojohtaja Katja Tommiskan.
3. että elämänkaarilautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen asetetaan tarkastamisen jälkeen nähtäville hyvinvointialueen verkkosivuilla viimeistään kokousta seuraavana viidentenä arkipäivänä hallintosäännön 160 §:n mukaisesti siten kuin hyvinvointialueesta annetun lain 145 §:ssä tarkemmin säädetään, ellei salassapitosäädöksistä muuta johdu.

Päätös**Täytäntöönpano**

Päätösote/K-H hyvinvointialueen elämänkaarilautakunnan jäsenet ja varajäsenet, perhe-, sosiaali-, ja vammaispalveluiden toimialan johtoryhmä, ikäihmisten palveluiden toimialan johtoryhmä, hallintolakimies Kari Suokas, hallintojohtaja Katja Tommiska & hallintopäällikkö Anu Kurkinen-Supperi

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

36**Perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimialan osavuosisikatsaus**

Elämäkaarilautakunta 27.08.2025
10577/00.01.02.01/2025

Valmistelija

toimialajohtaja Marika Paasikoski-Junninen, puh. 040 774 6626,
marika.paasikoski-junninen@omahame.fi
vs. talousjohtaja Terhi Pohjavirta, puh. 050 571 0122,
terhi.pohjavirta@omahame.fi

Selostus

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosäännön § 13 mukaan elämäkaarilautakunta vastaa toimialojensa toiminnan tulosten ja talousarvion toteutumisen seurannasta sekä seuraa säännöllisesti lautakunnan toimialan osalta talouden toteutumista ja raportoi talouden ja toiminnan poikkeamista edelleen aluehallitukselle ja aluevaltuustolle. Lautakunnan tehtävä on myös arvioida poikkeamien vaikutusta asukkaiden palveluihin ja tehdä tarvittaessa niitä koskevia esityksiä.

Alkuvuoden aikana toimialan työ on edelleen keskittynyt paljon tasapainottamisohjelmien kautta asetettujen tavoitteiden toteuttamiseen. Lasten ja nuorten terapiatakuuta koskeva laki on tullut voimaan toukokuun alussa. Tämä on tarkoittanut perhekeskuksessa uudelleen organisoitumista, kouluttautumista ja tiivistä yhteistyötä mielenterveys- ja päihdepalveluiden kanssa. Lastensuojelun sijaishuollossa olevien lasten määrä on saatu pysytettyä edellisen vuoden tasolla ja perhehoidon osuus hyvänä. Vammaispalveluiden taloutta ja talousarviossa pysymistä haastaa vammaispalveluiden subjektiivisiin oikeuksiin perustuva lainsäädäntö ja vuoden alusta voimaan tullut uusi laki, jossa veloitetaan tuottamaan vammaisille henkilöille kokonaan uusia palveluita. Lisäksi henkilökohtaisen avun asiakasmäärät ovat kasvaneet suhteessa viime vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Toimialan toimintakate 1-6/2025 välisenä aikana on -76,1 miljoonaa euroa ja toteutumaprosentti 49,6 %. Edellisenä vuonna vastaavana aikana toteuma oli - 77,7 miljoonaa euroa ja toteumaprosentti 49,8 %. Perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimialan talousarvion suurin ylitysriski kohdistuu vammaispalveluiden ostopalveluihin. Toimialakohtainen toteumaennuste huomioi tässä vaiheessa henkilöstökulujen palkankorotuksiin liittyvän kasvun.

Liitteenä on perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden osavuosisikatsaus 1-6/2025.

**Toimialajohtajan/
perhe-, sosiaali- ja**

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

**vammaispalvelut
päättösesitys**

Elämäkaarilautakunta merkitsee perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimialan osavuositarkastuksen tiedoksi ja toimittaa sen tiedoksi aluehallitukselle ja aluevaltuustolle osana hyvinvointialueen osavuositarkastusta.

Päätös

Täytäntöönpano

Päättösesitys/aluehallitus

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
1	Pesova_Osavuosikatsaus 2025_LTK

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

37**Ikäihmisten palveluiden toimialan osavuosikatsaus**

Elämäkaarilautakunta 27.08.2025
10459/00.03.01/2025

Valmistelija

vs. toimialajohtaja Jorma Haapanen, puh. 040 538 9357,
jorma.haapanen@omahame.fi
vs. talousjohtaja Terhi Pohjavirta puh. 050 571 0122,
terhi.pohjavirta@omahame.fi

Selostus

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosäännön § 13 mukaan elämäkaarilautakunta vastaa toimialansa toiminnan tulosten ja talousarvion toteutumisen seurannasta sekä seuraa säännöllisesti lautakunnan toimialan osalta talouden toteutumista ja raportoi talouden ja toiminnan poikkeamista edelleen aluehallitukselle ja aluevaltuustolle. Lautakunnan tehtävä on myös arvioida poikkeamien vaikutusta asukkaiden palveluihin ja tehdä tarvittaessa niitä koskevia esityksiä.

Alkuvuoden aikana ikäihmisten toimialan kaikilla tulosalueilla vakiinnutettiin toimintaa monien sekä toimialan sisäisten että ulkopuolisten muutosten ja kehittämistoimenpiteiden pohjalta. Näillä on ollut merkittäviä vaikutuksia tulosalueiden toimintaan. Samanaikaisesti on aloitettu uusia kehittämistoimia.

Toimialan toimintakate 1-6/2025 välisenä aikana on -77,7 miljoonaa euroa ja toteumaprosentti 50,4 %. Edellisenä vuonna vastaavana aikana toteuma oli -73,9 miljoonaa euroa ja toteumaprosentti 42,9 %. Talousarvion suurimmat ylitysriskit kohdistuvat henkilöstökuluihin ja palvelujen ostoihin. Tilikauden tuloksen ennustetaan ylittävän muutostalousarvion 3,1 miljoonalla eurolla, jolloin toteumaprosentin arvioidaan olevan 102,0 %. Toteumaennuste huomioi tässä vaiheessa henkilöstökulujen palkankorotuksiin liittyvän kasvun. Keskitetty palkankorotuskehys jaetaan toimialoille muutostalousarvio II:ssa. Palkankorotuskehysten siirron jälkeen henkilöstökulut eivät tämänhetkisessä tilinpäätösennusteessa ylitä.

Liitteenä on ikäihmisten palveluiden toimialan osavuosikatsaus 1-6/2025.

**Vs. toimialajohtajan/
ikäihmisten palvelut
päättösesitys**

Elämäkaarilautakunta merkitsee ikäihmisten palveluiden toimialan osavuosikatsauksen tiedoksi ja toimittaa sen tiedoksi aluehallitukselle ja aluevaltuustolle osana hyvinvointialueen osavuosikatsausta.

Päätös

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

4/2025

11

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

Täytäntöönpano

Päätösesitys/aluehallitus

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
2	Ikäihmisten toimiala_Osavuosikatsaus 2025_LTK

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

38

Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisten liikkumista tukevien palvelujen soveltamisohje 1.10.2025

Elämäkaarilautakunta 27.08.2025

9266/00.01.01/2025

Valmistelija

ikäihmisten asiakasohjaus, lähijohtaja Tanja Sillanpää, puh. 050 302 6980, tanja.sillanpaa@omahame.fi
vammaispalvelut, palvelupäällikkö Kati Sihvonen, puh. 040 702 5221, kati.sihvonen@omahame.fi

Selostus**Tausta**

Hyvinvointialueella on lakisääteinen velvollisuus järjestää alueensa asukkaille sekä sosiaalihuoltolain (1301/2014) että vammaispalvelulain (675/2023) mukaisia liikkumisen tuen palveluja. Sosiaalihuoltolain mukaiset liikkumisen tuen palvelut kuuluvat hyvinvointialueen yleisen järjestämisvelvollisuuden piiriin, jolloin hyvinvointialueella on harkintavaltaa sen suhteen, missä laajuudessa se palveluja järjestää ja miten paljon määrärahoja se niihin kohdentaa. Vammaispalvelulain mukainen liikkumisen tuki kuuluu puolestaan hyvinvointialueen erityisen järjestämisvelvollisuuden piiriin, jolloin palvelun saamisen edellytykset täyttävällä henkilöllä on subjektiivinen oikeus saada kyseisiä palveluja määrärahatilanteesta riippumatta.

Hyvinvointialueen soveltamisohje on laadittu määrittämään edellä mainittujen palvelujen myöntämistä, toteuttamista ja käyttämistä koskevat käytännöt. Soveltamisohjeet on laadittu turvaamaan asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu hyvinvointialueella ja tukemaan liikkumisen tukeen liittyvää päätöksentekoa.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen soveltamisohje sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisille liikkumisen tuen palveluille on ollut voimassa 1.2.2024 lukien. Vammaispalvelulainsäädännön uudistuksen takia soveltamisohjetta tulee päivittää, sillä 1.1.2025 voimaan astunut uusi vammaispalvelulaki sisältää muutoksia liikkumisen tuen palveluun. Vammaislainsäädännön uudistumisella on vaikutusta myös sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen järjestämiseen.

Uusi soveltamisohje on valmisteltu yhteistyössä vammaispalvelujen ja ikäihmisten asiakasohjauksen tulosalueiden kesken, kuten aiempikin ohje. Ohjetta laadittaessa on huomioitu tarkoin voimassa oleva lainsäädäntö, uuden lainsäädännön valmisteluaineisto ja soveltamista ohjaava oikeuskäytäntö.

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palvelujen osalta varsinaiseen soveltamisohjeeseen kohdentuvat muutokset ovat vähäisiä. Sen sijaan soveltamisohjeen liitteessä 1 on esitelty sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumista tukevan palvelun tulo- ja varallisuusharkinnan rajat. Tulo- ja varallisuusharkinnan muutosehdotuksia esitetään Ikäihmisten palveluiden myöntämisen perusteet 1.10.2025 alkaen tässä kokouksessa kyseisen pykälän yhteydessä.

Merkittävämmät soveltamisohjeen muutokset koskevat vammaispalvelulain mukaista liikkumisen tukea. Käsitteiden ja sisällöllisten muutosten lisäksi ohjeen lukujen, kappaleiden ja tekstin järjestykseen on tehty joitakin muutoksia. Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelumatkojen käyttämiseen, mahdollisiin erityisoikeuksiin (saattajapalvelu, invataksioikeus, yksinmatkustusoikeus, vakiotaksioikeus) tai asiakasmaksuihin ei ole tullut muutoksia.

Ohje on käsitelty vammaisneuvoston valitsemien edustajien tapaamisessa 3.6.2025, minkä lisäksi neuvoston jäsenillä oli mahdollisuus kommentoida laadittua ohjetta. Vammaisneuvoston näkemys on otettu huomioon ohjetta laadittaessa.

Muutokset aikaisempaan soveltamisohjeeseen

Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumista tukevien palvelujen myöntäminen

- Luvusta 2.2.2 Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu on poistettu seuraava maininta: "Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu kohdistetaan erityisesti sellaisille asiakkaille, jotka eivät ole oikeutettuja vammaispalvelulain mukaiseen kuljetuspalveluun". Uusi vammaislainsäädäntö korostaa sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen ensisijaisuutta suhteessa vammaispalvelulain mukaisiin erityispalveluihin myös vammaisten henkilöiden palveluina silloin, kun ne ovat vammaisen henkilön yksilöllisen palvelutarpeen ja edun kannalta sopivia ja riittäviä. Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu on ensisijainen suhteessa vammaispalvelulain mukaiseen liikkumisen tukeen, ei toisin päin.
- Lukuun 2.2.2.2 Sosiaalihuoltolain perusteella myönnettävien matkojen määrä on lisätty seuraava kohta: "Jos asiakkaalla on tarve saada apua peseytymiseensä kotihoidon toimesta kodin ulkopuolisessa toimintayksikössä, voidaan kuljetuspalvelumatkoja myöntää enintään kuusitoista (16) yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa, jos sosiaalihuoltolain liikkumista tukevan palvelun myöntämisperusteet muutoinkin täyttyvät". Muutos johtuu peseytymispalvelujen uudelleen organisoimisesta osana kotihoitoa. (AH 9.12.2024 §473)

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

Vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntäminen

- Uusi vammaispalvelulaki (675/2023) korostaa aiempaa vahvemmin vammaispalveluja erityispalveluina ja painottaa vammaispalvelulain mukaisten palvelujen toissijaisuutta suhteessa ensisijaisen lainsäädännön mukaisiin palveluihin, kuten sosiaalihuoltolain mukaisiin palveluihin.
- Uuden vammaispalvelulain 28 §:n mukainen liikkumisen tuki vastaa vanhan vammaispalvelulain (380/1987) 8 §:n ja vammaispalveluasetuksen 4 §:n mukaista kuljetuspalvelua, mutta sen toteuttamistapoihin ja alueelliseen laajuuteen on tullut muutoksia, jotka on huomioitu soveltamisohjeessa. Lisäksi käsitteistö on osin uudistunut.
- Vanhassa vammaispalvelulaissa liikkumisen tuen toteutustapana oli taksikyydein toteutettava kuljetuspalvelu ja siihen tarvittaessa liittyvä saattajapalvelu, mutta uudessa vammaispalvelulaissa liikkumisen tuen toteutustapoja on useita, joista osa on lakisääteisiä, osa hyvinvointialueen harkintavallassa.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella ovat käytössä vammaispalvelulain 29 §:n mukaisista toteutustavoista seuraavat:

- 1) kuljetuspalvelu
- 2) saattajapalvelu osana kuljetuspalvelua
- 3) henkilökohtainen apu
- 4) taloudellisen tuen myöntäminen auton tai muun soveltuvan kulkuneuvon hankintaan (vammaispalvelulaki 32 §)
- 5) tarvittaessa yksilöllisesti arvioitu muu soveltuva tapa, esimerkiksi valmennuksen (vammaispalvelulaki 7 §) myöntäminen julkisen liikenteen käytön harjoitteluun.

Toistaiseksi Kanta-Hämeen hyvinvointialueella ei ole käytössä liikkumisen tuen toteutustapaa, jossa vammaiselle henkilölle annetaan käyttöön auto tai muu kulkuneuvo, mutta sitä selvitetään tarvittaessa. Liikkumisen tuki voidaan toteuttaa myös useamman toteuttamistavan yhdistelmänä.

- Uudessa vammaispalvelulaissa opiskelu- ja työmatkojen alueellinen ja määrällinen määrittely pysyvät käytännössä ennallaan. Sen sijaan muutoksia on tullut muun tavanomaisen elämän matkojen (vapaa-ajan matkat) käyttöön ja niiden alueellisen laajuuden määrittelyyn:
 - Uusi laki mahdollistaa matkojen jaksottamisen yhden kuukauden sijaan enintään vuoden pituiselle jaksolle, mikä joustavoittaa matkojen käyttöä yksilöllisen tarpeen mukaan esim. vuodenaikojen tai kausiharrastusten mukaan. Jaksottamista

Elämäntarkastuslautakunta

27.08.2025

tulee erikseen hakea.

- Vanhan lain mukaisessa kuljetuspalvelussa asiakkaan matkustusalueena olivat oman asuinkunnan lisäksi naapurikunnat. Uuden lain mukaan matkustusalue määritellään kullekin asiakkaalle hänen yksilöllisten liikkumistarpeidensa mukaisesti. Vapaa-ajan matkoja voi tehdä oman asuinkunnan alueella, oman asuinkunnan ja toiminnallisten lähikuntien välillä sekä oman asuinkunnan ja oman elämän kannalta merkittävien kuntien välillä. Matkojen tulee olla kohtuullisia jokapäiväiseen elämään kuuluvia matkoja sekä tarpeellisia ja välttämättömiä.

Toiminnallisella lähikunnalla tarkoitetaan lähintä mahdollista kuntaa, josta vammaisen henkilön tarvitsema palvelu on saatavissa. Toiminnallisen lähikunnan määrittelyyn vaikuttaa se, kuinka ihmiset yleensä alueella liikkuvat ja missä he asioivat sekä se, kuinka erilaisia palveluita on saatavissa.

Oman elämän kannalta merkittävällä kunnalla tarkoitetaan kuntaa, jossa vammaisella henkilöllä on tarve käydä toistuvasti perhe- tai ystävyysuhteen, vapaa-ajan asunnon tai muun vastaavan syyn vuoksi. Silloin, kun on kyse vammaisen henkilön elämän kannalta merkittävään kuntaan tehtävästä matkasta, matkan pituus (kustannusten kohtuullisuus) voidaan huomioida myönnettävien matkojen määrässä. Tällöin voidaan myös edellyttää, että vammaisen henkilö käyttää osaan matkaa esteetöntä julkista joukkoliikennettä.

- Uuden vammaispalvelulain mukaan on mahdollista toteuttaa liikkumisen tuki joko kokonaan tai osittain siten, että matkojen määrä ja matkustusalueen laajuus perustuu matkojen määrän ja määriteltujen matkustusalueiden sijaan euromäärään tai kilometri- ja euromäärään. Kanta-Hämeen hyvinvointialueella ei toistaiseksi ole käytössä euro- tai kilometri- ja euromäärään perustuvaa toteutustapaa, mutta sen järjestämismahdollisuuksia selvitetään.

Kustannusvaikutukset

Soveltamisohjeen muutos itsessään ei aiheuta kustannusvaikutuksia. Vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen palvelujen saamisen kriteerit eivät myöskään ole merkittävällä tavalla muuttuneet. Kustannusvaikutuksista on vaikea antaa arviota, sillä uuden vammaispalvelulain laatiminen on ollut monivaiheinen prosessi, joka edelleen on kesken (hallituksen esitys vammaispalvelulain 2 §:n muuttamisesta on menossa eduskunnan käsiteltäväksi syksyllä 2025). Yhtäältä vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen kustannukset

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

voivat kasvaa matkustusalueiden yksilöllisen määrittelyn myötä, toisaalta on mahdollista, että iäkkäiden asiakkaiden määrä vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen saajina hieman vähenee sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen ensisijaisuuden painottuessa entistä enemmän (HE 122/2024).

Sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumisen tuen saajia oli Kanta-Hämeen hyvinvointialueella vuoden 2024 aikana yhteensä 987. Kustannukset olivat yhteensä 251 828 euroa.

Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun saajia oli Kanta-Hämeen hyvinvointialueella vuoden 2024 aikana yhteensä 1788. Kustannukset olivat 3,4 miljoonaa euroa.

Muuta huomioitavaa

Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen käyttäjän ohje päivitetään vastaamaan uutta soveltamisohjetta.

Soveltamisohjeen on tarkoitus tulla voimaan 1.10.2025. Uuden vammaispalvelulain säännöstöä on noudatettu uusissa palvelupäätöksissä jo 1.1.2025 alkaen.

Tiedotamme asiakkaille uudesta soveltamisohjeesta verkkosivuillamme.

Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisten liikkumista tukevien palvelujen soveltamisohje 1.10.2025 liitteineen on liitteenä.

**Toimialajohtajan/
perhe-, sosiaali- ja
vammaispalvelut**

Elämäkaarilautakunta päättää

1. hyväksyä omalta osaltaan sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisten liikkumista tukevien palvelujen soveltamisohjeen.

2. esittää aluehallitukselle, että se hyväksyy sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisten liikkumista tukevien palvelujen soveltamisohjeen 1.10.2025 alkaen.

Päätös

Täytäntöönpano

Päätösesitys/aluehallitus

Muutoksenhaku
Liitteet

Ei muutoksenhakuoikeutta

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

4/2025

17

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

Numero	Otsikko
3	Soveltamisohje_Liikkumista tukevat palvelut 01102025 alkaen
4	Liite_1_Tulo_ja_varallisuusrajat_shl_kuljetuspalvelussa
5	Liite 2_Kuljetuspalvelun asiakasmaksut 1.1.2025

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

39**Vammaispalvelulain mukaisen taloudellisen tuen ja muiden määrärahasidonnaisten palvelujen ja tukitoimien soveltamisohje 1.10.2025 alkaen**

Elämäkaarilautakunta 27.08.2025

10636/00.01.02.00/2025

Valmistelija

vammaispalvelut, palvelupäällikkö Kati Sihvonen, puh. 040 702 5221, kati.sihvonen@omahame.fi

Selostus**Tausta**

Hyvinvointialueella on lakisääteinen velvollisuus järjestää alueensa asukkaille vammaispalvelulain (675/2023) mukaisia palveluja. Vammaispalvelulain tarkoituksena on toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja poistaa niiden toteutumisen esteitä, tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista sekä turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen ja edun mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut. Vammaispalvelulakia sovelletaan erityispalveluiden järjestämiseen niille vammaisille henkilöille, jotka tarvitsevat vamman tai sairauden aiheuttaman pitkäaikaisen fyysisen, kognitiivisen, psyykkisen, sosiaalisen tai aisteihin liittyvän toimintarajoitteen johdosta välttämättä apua tai tukea tavanomaisessa elämässä.

Osa vammaispalvelulain tarkoittamista palveluista ja tukitoimista ovat niin sanottuja määrärahasidonnaisia tukitoimia ja palveluja, jotka eivät kuulu subjektiivisten oikeuksien piiriin. Palveluita ja tukitoimia myönnetään määrärahojen puitteissa ja niitä voidaan kohdentaa eniten tarvitseville. Hyvinvointialueen on kuitenkin huolehdittava siitä, että vammaisille tarkoitettu taloudellinen tuki ja muut määrärahasidonnaiset palvelut ja tukitoimet järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisina kuin hyvinvointialueella esiintyvä tarve edellyttää.

Vammaispalvelulain mukaisista palveluista ja tukitoimista määrärahasidonnaisia ovat 32 §:n mukainen taloudellinen tuki, 34 §:n mukaiset muut palvelut ja tukitoimet sekä 7 §:n mukainen valmennus vammaisen henkilön perheenjäsenelle tai muulle läheiselle tietyissä tapauksissa.

Uudella soveltamisohjeella Kanta-Hämeen hyvinvointialue tarkentaa vammaispalvelulain mukaisen taloudellisen tuen sekä muiden määrärahasidonnaisten palvelujen ja tukitoimien myöntämisen edellytyksiä ja kriteereitä. Nykyinen Kanta-Hämeen hyvinvointialueen soveltamisohje vammaispalvelulain mukaisille määrärahasidonnaisille palveluille ja tukitoimille on ollut voimassa 1.8.2024 lukien. Nykyinen soveltamisohje

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

tulee päivittää, sillä 1.1.2025 voimaan astunut uusi vammaispalvelulaki sisältää muutoksia määrärahasidonnaisiin palveluihin ja tukitoimiin.

Nykyiseen soveltamisohjeeseen on tehty uuden vammaispalvelulain edellyttämät muutokset. Muilta osin määrärahasidonnaisten palvelujen ja tukitoimien kohdentaminen noudattaa aiemmin hyväksyttyä linjaa. Soveltamisohjetta laadittaessa on huomioitu tarkoin voimassa oleva lainsäädäntö, uuden lainsäädännön valmisteluaineisto ja soveltamista ohjaava oikeuskäytäntö. Ohje on käsitelty vammaisneuvoston kokouksessa 7.8.2025. Vammaisneuvoston mukaan ohje vaikutti asianmukaiselta, kattavasti ja lainmukaisesti laaditulta, eikä se esittänyt soveltamisohjeeseen muutoksia tai lisäyksiä.

Muutokset aikaisempaan soveltamisohjeeseen

- Soveltamisohjeessa käytetyt käsitteet on muutettu vastaamaan uuden vammaispalvelulain käsitteistöä.
- Soveltamisohjeesta on poistettu vanhan vammaispalvelulain mukaisina määrärahasidonnaisina palveluina myönnettyjä sopeutumisvalmennusta ja kuntoutusohjausta koskevat luvut. Uuden vammaispalvelulain mukainen valmennus (675/2023, 7 §) käsittää tämän tyyppiset aiemmin määrärahasidonnaisina myönnetty valmentavat palvelut. Uuden vammaispalvelulain mukainen valmennus on subjektiivisen oikeuden piiriin kuuluva palvelu, joka hyvinvointialueen tulee järjestää edellytysten täytyessä määrärahatilanteesta riippumatta.
- Soveltamisohjeeseen on lisätty luku, joka koskee vammaisen henkilön perheenjäsenelle tai muulle läheiselle järjestettyä valmennusta osana vammaisen henkilön omaa valmennusta, mikäli se on tarpeen vammaisen henkilön valmennukselle asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi. Tällaisesta perheenjäsenen / muun läheisen valmennuksesta osa on määrärahasidonnaista palvelua.
- Muilta osin soveltamisohje noudattaa aiempaa myöntämiskäytäntöä. Lukujen ja kappaleiden järjestystä on muokattu ja tekstiin on tehty pieniä muutoksia.

Kustannusvaikutukset

Vuonna 2024 määrärahasidonnaisten palvelujen ja tukitoimien saajia oli Kanta-Hämeen hyvinvointialueella yhteensä noin 190. Yli puolet (56 %) myönnettyistä palveluista kohdentui alle 18-vuotiaille lapsille ja nuorille myönnettyihin palveluihin ja tukitoimiin, jotka olivat pääosin sopeutumisvalmennuksena myönnettyä puhetta tukevien ja korvaavien kommunikaatiokeinojen ohjausta (ns. AAC-valmennusta). Määrärahasidonnaisten palveluiden ja tukitoimien vuosibudjetti oli vuonna 2024 yht. -189 667 euroa ja toteuma yht. -149 140 euroa.

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

Vuonna 2025 vammaispalvelulain mukaiseen taloudelliseen tukeen ja muihin määrärahasidonnaisiin palveluihin ja tukitoimiin on varattu rahaa 82 000 euroa. Määräraha on viime vuotta pienempi, koska valmennus on uudessa laissa subjektiivinen ja erikseen budjetoitu palvelu. Soveltamisohjeen muutos itsessään ei aiheuta kustannusvaikutuksia.

Muuta huomioitavaa

Soveltamisohjeen on tarkoitus tulla voimaan 1.10.2025. Uuden vammaispalvelulain säännöstöä on noudatettu uusissa palvelupäätöksissä jo 1.1.2025 alkaen.

Tiedotamme asiakkaille uudesta soveltamisohjeesta verkkosivuillamme.

Vammaispalvelulain mukaisen taloudellisen tuen ja muiden määrärahasidonnaisten palvelujen ja tukitoimien soveltamisohje 1.10.2025 alkaen on liitteenä.

**Toimialajohtajan/
perhe-, sosiaali- ja
vammaispalvelut
päättösesitys**

Elämäkaarilautakunta päättää

1. hyväksyä omalta osaltaan vammaispalvelulain mukaisen taloudellisen tuen ja muiden määrärahasidonnaisten palvelujen ja tukitoimien soveltamisohjeen.

2. esittää aluehallitukselle, että se hyväksyy vammaispalvelulain mukaisen taloudellisen tuen ja muiden määrärahasidonnaisten palvelujen ja tukitoimien soveltamisohjeen 1.10.2025 alkaen.

Päätös**Täytäntöönpano**

Päättösesitys/aluehallitus

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
6	Soveltamisohje_Taloudellinen tuki ja muut määrärahasidonnaiset tukitoimet 0110 2025 alkaen

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

40

Ikäihmisten palveluiden myöntämisen perusteet 1.10.2025 alkaen

Elämäkaarilautakunta 27.08.2025
10627/00.01.02.00/2025

Valmistelija

Asiakasohjauksen tulosaluejohtaja, Annukka Kuismin, puh. 050 550 2263,
annukka.kuismin@omahame.fi

Selostus

Ikäihmisten palveluiden myöntämisperusteet määrittelevät millä perusteilla asiakkaalle myönnetään erilaisia palveluja. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista sekä myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa sekä varmistamaan asiakkaiden tutkittuja palvelutarpeita vastaavien palveluiden järjestämisen toteutuminen.

Ikäihmisten palveluiden toimialalla on siirrytty lakisääteisessä RAI-mittaristokokonaisuudessa (Resident Assessment Instrument) uudistuneiden mittaristojen käyttöön kotihoidossa ja asumispalveluissa. Asiakasohjauksen osalta mittariston uudistamista on siirretty vuoteen 2025 useiden muiden järjestelmien ja ohjelmistojen käyttöönoton ajoittuessa vuoteen 2024. Asiakasohjauksessa valmistaudutaan siirtymään käytössä vuosia olleesta RAI:n Screener -kokonaisuudesta interRAI-CHA:n käyttöön. Tämä siksi, että Screeneriä ei enää RAI:n uudistuvassa kokonaisuudessa ylläpidetä eikä päivitetä.

Muutoksen myötä palvelutarpeen arvioinneissa käytettävän mittaristo sisältö hieman muuttuu. Tämä merkitsee tarvetta uudistaa ja päivittää osittain palveluiden myöntämisen perusteita. Pääsääntöisesti tästä syystä on valmisteltu esitys uusiksi palveluiden myöntämisen perusteiksi vahvistettaviksi 1.10.2025 alkaen voimaan tuleviksi.

Myöntämisen perusteita on lisäksi stilisoitu luettavuuden ja ymmärrettävyyden lisäämiseksi (sisältöä ei ole muutettu) sekä tehty tarvittavia täsmennyksiä. Poistettavat kohdat on liitteeseen merkattu yliviivauksin ja muutettavat tai lisättävät kohdat on merkattu punaisella värillä.

Esitykseen myöntämisperusteiksi 1.10.2025 alkaen on tehty seuraavia muutoksia suhteessa aluehallituksen kaiken kaikkiaan hyväksymiin myöntämisperusteiden muutoksiin 10.2.2025 § 54 mennessä:

- Säännöllisen kotihoidon RAI -mittariston arvoihin esitetyt muutokset suhteessa vanhaan kriteeristöön tarkoittavat seuraavaa:
 - o ADL-H 6 arvo nostetaan ykkösestä kakkoseen, jolloin asiakas tarvitsee rajoitetusti apua vähintään yhdessä seuraavista

Elämäntarkkailukunta

27.08.2025

asioista: henkilökohtainen hygienia, liikkuminen, wc:n käyttö tai syöminen. Rajoitetulla avulla tarkoitetaan, että asiakas ei tule toimeen pelkän seurannan tai sanallisen ohjeistuksen turvin, vaan hän tarvitsee hieman fyysistä apua toiminnasta suoriutuakseen. Aiemmin asiakkaalta edellytettiin vähimmillään vain ohjauksen tarvetta. Asiakkuuksien seurannassa on arvioitu tämän olleen seikka, joka osaltaan on saattanut ohjata asiakkuuksia kotihoitoon kevyin tarpein.

- IADLP > 22 arvo korvataan IADLCH-mittarin arvolla vähintään 4. Kansainvälinen interRAI luopuu vanhoista, asiakkaan tämänhetkistä suoriutumiskykyä välillisissä toiminnoissa mittaavista IADLP ja IADLC mittareista. Tilalle tulevat asiakkaan oletetun suoriutumiskyvyn mittarit IADLCH ja FHIER. Hierarkkisen IADLCH mittariarvo vähintään 4 tarkoittaa, että asiakas tarvitsee suurimman mahdollisen avun tai on täysin autettava vähintään kahdessa seuraavista; aterioiden valmistus, kotitaloustyöt, raha-asioiden hoito, lääkityksestä huolehtiminen, ostoksilla käynti.
- Huolimatta myöntämisperusteiden tähän astisista kirjauksista Rai-Screener välineestä ei ole saatu lainkaan caps herätteitä, vaan niitä on saatu ainoastaan kotihoidon arviointivälineestä. Kotihoidon myöntämisen RAI -kriteeristössä on haluttu kuitenkin ottaa huomioon nämä kotihoidon arviointivälineen tuottamat herätteet, jos kolmasosa niistä aktivoitui (10/30). Uusi asiakasohjauksen interRAI-CHA väline tuottaa kahdeksan caps herätettä; kommunikaatio, mieliala, lähisuhdeväkivalta, sosiaaliset suhteet, kaatumiset (mittari FALLS), kipu (mittari Pain), sydän ja hengityselimistön sairaudet, tupakointi ja alkoholin käyttö. Ehdotuksen mukaan näistä herätteistä 3/8 aktivoituminen huomioitaisiin säännöllisen kotihoidon myöntämisen perusteita arvioitaessa.
- CHES -arvoa ei uudesta mittaristosta enää saa ja siksi se on jatkossa tarpeeton
- Yhteisöllisen asumisen myöntämisen perusteisiin
 - on lisätty tekstiä, joka avaa ko. sosiaalihuoltolain mukaisen palvelun sisältöä ja koostumista
 - CHES:n, capsin ja IADLP:n ja IADLCH:n välillä on tehty vastaavat muutokset ja täsmennykset kuin säännöllisessä kotihoidossa.
 - yhteisöllisen asumisen osalta on pyritty varmistamaan, että muistioireisten asiakkaiden osalta yhteisölliseen asumiseen siirtyminen voisi tapahtua mahdollisimman oikea-aikaisesti, jotta

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

uusi asumisen muoto tukisi muistioireisen arkea ja toimintakykyä riittävän ajoissa. Tällä pyritään välttämään tilanne, missä muistioireisia ohjataan ko. palveluun vaiheessa, jossa heidän kyvykkyytensä sopeutua uuteen ympäristöön on huonontunut

- Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisen perusteissa mittariarvojen sisällöissä ei ole sinänsä muutosta suhteessa entisiin perusteisiin, mutta niiden ilmaisun rakennetta on selkeytetty vieden otsikoiden alle niille altisteiset arvot.
 - o Korjattu on vanhassa kriteeristössä virheellisesti ilmaistua MMSE vähintään 17 (liittyen asiakkaisiin, joilla on psykiatrisia sairauksia taustallaan) muotoon MMSE enintään 17.
 - o Samoin samassa kohdassa vanhassa kriteeristössä ilmaistu GDS 11 on korjattu muotoon GDS vähintään 11.
- Kappaleeseen 6 otsikkoon on korjattu, etteivät tukipalvelut ole sosiaalihuoltolaissa enää kotihoidon tukipalveluita vaan pelkästään sosiaalihuoltolain mukaisia tukipalveluita
 - o Turvapalvelu ei ole sosiaalihuoltolain 19 §:n mukainen tukipalvelu, ja siksi se on poistettu tukipalvelutaulukosta ja sille on muodostettu oma kappaleensa
 - o Liikkumista tukevaan palveluun ehdotetaan muutettavaksi bruttotulorajoja; tehdyn selvityksen perusteella nykyiset tulorajat ovat Kanta-Hämeen hyvinvointialueella tiukimmat maantieteellisesti lähellä olevien hyvinvointialueiden vertailussa eikä niitä ole muutettu sitten 1.1.2023 vahvistettujen tulorajojen
 - o Edelleen liikkumista tukevien palveluiden osalta on täsmennetty yhteenlasketun varallisuuden koskevan niin yksinasuvan asiakkaan varallisuutta kuin yhdessä asuvien puolisoiden varallisuutta yhteensä
 - o Kuljetuspalveluun on täsmennetty sitä saatavan tukipalveluna tarvittaessa osana päivätoimintapalvelua. Muita tukipalveluina myönnettäviä, palveluihin kytkettyjä kuljetuspalveluja hyvinvointialueella ei ole ollut sen jälkeen, kun peseytymispalveluun (tilapäinen / säännöllinen kotihoito) liittyneet kuljetukset lakkautettiin ja siirrettiin joko asiakkaan omalle vastuulle tai liikkumista tukevana palveluna järjestettäväksi.
- Turvapalvelulle on muodostettu oma kappaleensa. 1.1.2023 alkaen voimassa olleissa myöntämisen perusteissa on virheellisesti kerrottu hyvinvointialueen järjestävän turvapalvelukokonaisuuden Hausjärven

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

lisäksi Hattulassa ja Janakkalassa vaikka näin ei ole ollut. Ko. kuntien turvapalvelujärjestelyt liittyvät Hämeenlinnan kaupungin alueen kanssa samankaltaiseen järjestelyyn. Virhe on siltä osin korjattu tekstiin. Tekstiin on täsmennetty myös miltä osin hyvinvointialue tuottaa turvapalvelukokonaisuuteen liittyviä palveluja (turva-auttamiskäynnit) niillä alueilla, joissa ei muutoin palvelukokonaisuutta järjestä (pl. Forssan seudun kunnat).

- Arviointiperusteissa esiintyvien RAI -mittareiden määrittelyteksti on päivitetty uusien ja käytöstä poistuvien mittareiden osalta

Esitys ikäihmisten palveluiden myöntämisen perusteiksi 1.10.2025 alkaen on liitteenä.

**Vs. toimialajohtajan/
ikäihmisten palvelut
päättösesitys**

Elämäkaarilautakunta päättää

1. hyväksyä osaltaan ikäihmisten palveluiden myöntämisperusteet 1.10.2025 alkaen.
2. esittää aluehallitukselle, että se hyväksyy ikäihmisten palveluiden myöntämisperusteet 1.10.2025 alkaen.

Päätös

Täytäntöönpano

Päättösesitys/aluehallitus

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
7	Esitys ikäihmisten palveluiden myöntämisen perusteiksi 1.10.2025 alkaen

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

41**Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodesta 2024**

Elämäkaarilautakunta 27.08.2025

10477/00.03.00/2025

Valmistelija

toimialajohtaja Jussi Savola, puh. 040 330 5512,
jussi.savola@omahame.fi, toimialajohtaja Marika Paasikoski-Junninen,
puh. 040 774 6626, marika.paasikoski-junninen@omahame.fi,
toimialajohtaja Jorma Haapanen, puh. 040 538 9357,
jorma.haapanen@omahame.fi

Selostus

Tarkastuslautakunta on kokouksessaan 15.5.2025 § 41 hyväksynyt vuoden 2024 arviointikertomuksen. Aluevaltuusto on käsitellyt asiaa 27.5.2025 § 27 ja päätti merkitä vuoden 2024 arviointikertomuksen tiedoksi ja että aluehallitus antaa aluevaltuustolle hyvinvointialuelain mukaisen vastineen arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin syyskuun loppuun mennessä.

Arviointikertomuksen toisessa luvussa tarkastuslautakunta esittää kolme kysymystä aluehallitukselle. Kysymykset ovat seuraavat:

Kysymys 1

Sidosyksikköhankintojen laillisuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen on kiinnitetty paljon huomiota valtakunnallisesti. Valtiontalouden tarkastusvirasto on alkuvuodesta 2025 aloittanut hyvinvointialueilla aiheesta laillisuustarkastuksen. Sidosyksikköasemia riskeineen on käsitelty myös tarkastuslautakunnan arvioinneissa. Aluehallitus totesi vastineessaan vuoden 2023 arviointikertomukseen, että hyvinvointialueella laaditaan yhtiökohtaisia riskienhallintasuunnitelmia, joilla osaltaan varaudutaan lainsäädännön mahdollisiin tiukennuksiin.

Tarkastuslautakunta kysyy aluehallitukselta, miten yhtiökohtaisten riskienhallintasuunnitelmien valmistelu konkreettisesti etenee ja missä tilanteessa suunnitelmien kanssa ollaan tällä hetkellä? Onko suunnitelmissa noussut hyvinvointialueen palvelutuotannon kannalta kriittisiä uusia asioita esille?

Kysymys 2

Tarkastuslautakunta selvitti osana terveydenhuollon toimialan arviointia HaiPro-ilmoitusten lukumäärää ja käsittelyä hyvinvointialueella. Ilmoitus tarkoittaa potilas- ja asiakasturvallisuutta vaarantavien tapahtumien raportointia. HaiPro-järjestelmässä ilmoitetaan sekä varsinaiset haittatapahtumat että läheltä piti -tapahtumat.

Elämäнкаarilautakunta

27.08.2025

Tarkastuslautakunta havaitsi järjestelmästä saadusta tiedosta, että ilmoitusten lukumäärä kasvoi terveydenhuollon toimialalla 37 % vuodesta 2023 vuoteen 2024. Kasvua oli yhteensä 1 142 ilmoitusta. Suurinta kasvu oli lääke- ja nestehoitoon tai varjo- tai merkkiaineeseen liittyvissä poikkeamissa sekä tiedonkulkuun tai tiedonhallintaan liittyvissä poikkeamissa.

Tarkastuslautakunta kysyy aluehallitukselta, mikä selittää näin ison kasvun potilas- ja asiakasturvallisuutta vaarantavien tapahtumien tilastossa? Onko tilastotieto luotettavaa?

Jos tilastointi on luotettavaa, mistä kasvu on seurausta? Millaisiin toimenpiteisiin asian tiimoilta aiotaan ryhtyä tai on jo ryhdytty?

Kysymys 3

Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuksessa havaittiin päättyneellä tilikaudella, että nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen ikärajat eivät perustu lääketieteelliseen näkemykseen nuoruusiästä, joka on aivojen kehityksen kannalta noin ikävuodet 12–22. Kanta-Hämeen hyvinvointialue katsoi tähän liittyvässä VTV:lle antamassaan lausunnossa, että nuorten palvelujen kohdentaminen niille ikävuosille olisi vaikeasti toteutettavissa, sillä se tarkoittaisi resurssien siirtämistä psykiatrialta nuorisopsykiatrialle. Hyvinvointialueen mukaan tärkeämpää on huolehtia siitä, että hoidon jatkuvuudessa ei ole katkoksia siirryttäessä palvelusta toiseen.

Tarkastuslautakunta kysyy aluehallitukselta, millaisia riskejä, tai jo todettuja haittoja, Oma Hämeessä on tällä hetkellä hoidon laadun ja jatkuvuuden suhteen silloin, kun nuori siirtyy iän karttuessa aikuispsykiatrian palveluihin, mutta ei vielä lääketieteellisen ajattelun mukaan ole aikuisiässä?

Onko mielenterveys- ja päihdepalveluissa sellaisia kriittisiä ongelmakohtia, joissa palvelua olisi sittenkin tuloksellisempaa järjestää perustuen lääketieteelliseen näkemykseen nuoruusiästä? Jos on, niin millaisia muutoksia rakenteeseen kannattaisi tehdä?

Konserni- ja tukipalvelujen toimiala valmistelee vastaukset arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin. Vastinetta on tarkoitus käsitellä aluehallituksen kokouksessa 8.9.2025.

Hyvinvointialueesta annetun lain 125 §:n 5 momentin mukaan aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Hallituksen esityksessä todetaan, että aluehallituksen lausunto olisi perusteltua nähdä dialogina tarkastuslautakunnan kanssa. Koska lausunto perustuisi sen alaisten toimielimien ja viranhaltijoiden valmisteluun, se olisi myös luonteva ja toimiva tapa saattaa tarkastuslautakunnan havainnot ja mahdolliset kehittämis ehdotukset myös laajemmin koko organisaatiolle ja saada niitä myös tätä kautta osaksi

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

toiminnan kehittämistä.

Suorien kysymysten lisäksi arviointikertomus sisältää muita huomioita ja suosituksia, joihin tarkastuslautakunta ei ole pyytänyt erikseen vastinetta.

Nämä huomiot ja suositukset on kuitenkin perusteltua viedä aluehallituksen ja sen alaisten toimielinten tiedoksi ja käsiteltäväksi kuten myös toimialojen niihin antamat vastaukset.

Liitteenä on tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2024.

**Toimialajohtajan/
perhe-, sosiaali- ja
vammaispalvelut**

Elämäkaarilautakunta päättää merkitä tiedoksi liitteenä olevan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodesta 2024.

Päätös

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
8	Arviointikertomus 2024

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

4/2025

28

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

42

Perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen toimialajohtajan ajankohtaiskatsaus

Elämäkaarilautakunta 27.08.2025
10565/00.01.02.01/2025

Perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen toimialajohtaja Marika Paasikoski-Junninen esittelee perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen toimialan ajankohtaisia asioita.

**Toimialajohtajan/
perhe-, sosiaali- ja
vammaispalvelut
päättösesitys**

Elämäkaarilautakunta merkitsee tiedoksi perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen toimialajohtajan ajankohtaiskatsauksen.

Päätös

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksehakuoikeutta

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

43

Ikäihmisten palveluiden toimialajohtajan ajankohtaiskatsaus

Elämäkaarilautakunta 27.08.2025

10569/00.01.02.01/2025

Ikäihmisten palveluiden vs. toimialajohtaja Jorma Haapanen esittelee
ikäihmisten palveluiden toimialan ajankohtaisia asioita.

**Vs. toimialajohtajan/
ikäihmisten palvelut
päättösesitys**

Elämäkaarilautakunta merkitsee tiedoksi ikäihmisten palveluiden vs.
toimialajohtajan ajankohtaiskatsauksen.

Päätös

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

44**Tiedoksi merkittävät asiat**

Elämäkaarilautakunta 27.08.2025

Valmistelija

hallintopäällikkö Anu Kurkinen-Supperi, puh. 050 4549350,
anu.kurkinen-supperi@omahame.fi

1. Elämäkaarilautakunnalle tiedoksi vaikuttamistoimielinten pöytäkirjat:
Vammaisneuvoston 7.8.2025

Pöytäkirjat ovat katsottavissa hyvinvointialueen verkkosivuilla osoitteessa:
[Esityslistat, pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset - Oma Häme](#)

2. Laadun ja omavalvonnan raportti 1-4/2025 liitteenä.
3. Aluehallituksen edustus toimitelmissä. Aluehallituksen pöytäkirjan ote
11.8.2025 §250 oheisena.

**Toimialajohtajan/
perhe-, sosiaali- ja
vammaispalvelut
päättösesitys**

Elämäkaarilautakunta päättää merkitä yllä mainitut asiat tiedoksi.

Päätös**Täytäntöönpano**

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
9	Laadun ja omavalvonnan _raportti_1-4_2025

Oheismateriaali

Otsikko
Pöytäkirjanote_ §250

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

4/2025

31

Elämäkaarilautakunta

27.08.2025

45

Muut asiat

Elämäkaarilautakunta 27.08.2025

Muut mahdolliset asiat.

**Toimialajohtajan/
perhe-, sosiaali- ja
vammaispalvelut
päättösesitys**

Elämäkaarilautakunta päättää merkitä muut asiat tiedoksi.

Päätös

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta